

Minuta ședinței Consiliului Consultativ din 22 Decembrie 2010

22 Decembrie 2010, 10.00 – 12.15

Introducere

Președintele ANCOM, Cătălin Marinescu, urează bun venit participanților și prezintă Agenda întâlnirii.

1. Adoptarea Agendei

Președintele ANCOM enumeră documentele supuse dezbaterii și cere observații asupra agendei care conține minuta ședinței Consiliului Consultativ al ANCOM din 18 noiembrie 2010, Proiectul Planului de acțiuni al ANCOM pentru anul 2011 și Proiectul de decizie privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice. În lipsa oricăror remarci, agenda este adoptată în forma propusă de ANCOM.

2. Minuta întâlnirii anterioare

Președintele ANCOM cere observații cu privire la documentul 2 (Minuta întâlnirii din 18 noiembrie 2010), inclus pe agendă spre informare. În lipsa oricăror remarci, președintele aprobă minuta ultimei ședințe.

3. Proiectul privind Planul de acțiuni al ANCOM pentru anul 2011

Președintele ANCOM prezintă Sinteza Observațiilor la Proiectul Planului de acțiuni al ANCOM pentru anul 2011. Înainte de prezentarea sintezei observațiilor, președintele menționează că numărul de acțiuni pentru anul 2011 este mai redus decât numărul de acțiuni prevăzute pentru anul 2010, justificând că s-a încercat un echilibru între resursele umane deținute de ANCOM și acțiunile avute în vedere, astfel încât aceste acțiuni prevăzute să poată fi realizabile în anul 2011. S-a ținut cont de acțiunile prioritare, cu mențiunea că există și alte acțiuni ce sunt avute în vedere pentru anul 2011, dar care nu sunt incluse în Planul de acțiuni.

Referitor la Proiectul Planului de acțiuni al ANCOM pentru anul 2011, președintele ANCOM menționează că Autoritatea intenționează să organizeze în acest an mai multe

consultări cu industria, în special pe tema administrării spectrului. Se vor avea în vedere strategiile privind toate benzile, prioritare fiind cele privind dividendul digital și banda de 2,5 GHz, acestea fiind considerate unitare și la nivel de UIT și la nivelul Comisiei Europene. De asemenea, acesta menționează că licențele locale în banda de 3,5 GHz vor expira în anul 2011 și că modalitatea de prelungirea a acestora se va regăsi în noua lege privind comunicațiile electronice.

Referitor la strategia de reglementare a sectorului comunicațiilor electronice din România președintele face mențiunea că aceasta se află în procesul de finalizare. Președintele adaugă că șansele ca strategia să fie finalizată în anul 2011 sunt foarte mari, în această situație strategia ajungând să vizeze și anul 2011.

Președintele ANCOM adaugă că proiectul legii vizând noua lege a telecomunicațiilor se află deja în consultare publică. Acesta menționează că Autoritatea intenționează să organizeze o masă rotundă cu operatorii, precum și cu reprezentanți ai Ministerului Comunicațiilor și ai Comisiei de IT&C înainte de încheierea procesului de consultare pentru lămurirea eventualelor neînțelegeri având în vedere complexitatea proiectului.

Referitor la reanalizarea pieței serviciilor de terminare a apelurilor la puncte mobile în rețelele publice de telefonie, președintele ANCOM menționează că Directiva PE/21/2002 dă ca termen de revizuire 3 ani. Autoritatea a constatat că pe piață au intrat și alți operatori și a decis ca analizele de piață pe fix și pe mobil să se facă în mod simultan. Analiza se va derula pe parcursul anului 2011, existând posibilitatea ca aceasta să se prelungească și în anul 2012.

În ceea ce privește solicitarea unui respondent de urgentare a finalizării consultării publice pe marginea modificării Planului Național de Numerotație care să includă și deschiderea unui domeniu de numere naționale scurte prin intermediul cărora vor putea fi furnizate servicii cu tarif special, președintele ANCOM menționează că proiectul de decizie privind acest subiect a fost supus deja consultării publice.

Solicitarea unui alt respondent a vizat asigurarea și pentru S.C. RCS & RDS S.A. a dreptului de a utiliza benzile de frecvențe de 900 MHz prin redistribuirea și rearanjarea spectrului radio pentru a se remedia dezechilibrul de pe piața de comunicații mobile. Președintele subliniază faptul că o decizie în acest sens poate fi luată numai după finalizarea procesului de evaluare a impactului liberalizării spectrului de 900 MHz, proces ce se află în desfășurare. Studiul urmează a fi finalizat în prima parte a anului 2011.

Referitor la implementarea termenelor privind calculația costurilor serviciilor de terminare, un respondent consideră că termenele de implementare stabilite de către Recomandarea Comisiei (respectiv 31 decembrie 2012 sau, în mod excepțional, 1 iulie 2014) nu pot fi considerate absolute. Președintele ANCOM susține faptul că problemele concurențiale identificate de ANCOM pe piețele corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor, atât la puncte fixe, cât și la puncte mobile, recomandă remedierea acestora cât mai curând posibil, într-un context în care instrumentele utilizate de ANCOM pentru simularea condițiilor unor piețe competitive, într-un sector cu dinamică accentuată, datează din 2005-2006.

Un alt respondent subliniază necesitatea dezvoltării în paralel a modelelor de calculație a costurilor pentru stabilirea tarifelor serviciilor de terminare a apelurilor în rețelele fixe și mobile, în timp ce un alt respondent afirmă necesitatea tratării cu maximă prioritate de către ANCOM a terminării la puncte mobile, datorită magnitudinii problemelor concurențiale determinate de nivelurile actuale mari ale tarifelor respective. ANCOM consideră util ca aceste modele să fie realizate în paralel. Cu toate acestea, Autoritatea va ține cont de părerile operatorilor la momentul respectiv.

De asemenea, au existat comentarii ce au subliniat dorința operatorilor de a nu se implementa proiectul „Aplicație online pentru compararea ofertelor de comunicații destinate utilizatorilor finali”. Referitor la acest subiect, președintele ANCOM amintește celor prezenți faptul că Autoritatea are o obligativitate în acest sens și îi anunță pe această cale că finanțarea proiectului a fost obținută, ANCOM urmând să treacă la implementarea proiectului după semnarea documentelor cu autoritatea de management.

O altă acțiune propusă a fost organizarea unor întâlniri cu furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice în vederea prezentării activității BEREC și a acțiunilor ANCOM în cadrul BEREC, aceste întâlniri fiind, în opinia respondentului, importante atât pentru operatori prin predictibilitatea oferită asupra modului de implementare a cadrului european de reglementare și asupra tendințelor de evoluție a acestuia, cât și pentru ANCOM care poate beneficia astfel de expertiza operatorilor pe ariile de interes ce urmează a fi abordate în cadrul BEREC. Președintele ANCOM subliniază faptul că activitatea BEREC este caracterizată de un grad ridicat de transparență. Astfel, pe pagina de internet (<http://berec.europa.eu/>) sunt publicate informații privind reuniunile la vârf ale BEREC, planurile anuale de activități, documentele emise de BEREC, proiectele documentelor BEREC aflate în consultare publică, precum și informații privind opțiunea abonării la buletinul de informare transmis prin poșta electronică.

Alte comentarii și observații primite pe marginea acestui proiect, precum și răspunsurile oferite de către Autoritate pot fi consultate pe larg în sinteza observațiilor, document elaborat de ANCOM în urma procesului de consultare publică.

Președintele ANCOM cere alte observații pe marginea Proiectului planului de acțiuni al ANCOM pentru anul 2011.

Reprezentantul Orange face un prim comentariu referitor la termenele alocate operatorilor în procesele de consultare publică. Acesta solicită autorității să se încerce a se evita pe cât posibil consultarea proiectelor de mare anvergură în perioade de vacanțe sau sărbători pentru ca operatorii să poată transmite observații detaliate și corecte. Acesta solicită, de asemenea, prelungirea termenului de consultare pentru noua lege privind comunicațiile electronice, argumentând că operatorii nu pot transmite observații utile într-un timp atât de scurt. Referitor la planul de acțiuni al ANCOM, reprezentantul Orange propune grăbirea procesului de finalizare a acțiunilor cu privire la piețele 4 și 5, pentru ca ulterior să se poată finaliza analiza de piață pe fix și pe mobil, precum și supunerea în consultare publică a modalității în care se va realiza testul de margin-squeeze pentru Romtelecom.

Președintele ANCOM susține că termenele de consultare sunt reale și oferă îndeajuns de mult timp pentru elaborarea și transmiterea observațiilor. Acesta adaugă totuși că ANCOM va încerca de acum înainte să vină secvențial cu proiectele de decizie. Referitor la celelalte observații, ANCOM va ține cont de ele și autoritatea va încerca pe cât posibil finalizarea analizei referitoare la piețele 4 și 5.

Reprezentantul ASRO intervine pentru a-și exprima aprecierea față de activitatea întreprinsă de ANCOM în ultimii ani și față de buna colaborare dintre ASRO și ANCOM. Acesta aduce în discuție întărirea Comitetelor tehnice în domeniul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale. Acesta subliniază că se dorește continuarea colaborării pentru îmbunătățirea activității de standardizare. **Președintele ANCOM** apreciază, de asemenea, buna colaborare dintre ANCOM și ASRO. Acesta adaugă că începând cu 1 decembrie ANCOM a devenit membru ETSI și că unul din obiectivele autorității este îmbunătățirea participării internaționale.

Reprezentantul ANISP intervine și atrage atenția asupra faptului că ANCOM trebuie să ia în calcul piața în momentul elaborării unei decizii. Acesta adaugă că ANCOM ar trebui să aibă în vedere satisfacția cetățenilor, a companiilor, respectiv instituțiilor, precum și dreptul cetățenilor privind accesul la tehnologia de comunicații. Acesta sugerează că ANCOM ar trebui să ofere un nivel mai ridicat de transparență în ceea ce îi privește pe utilizatorii finali ca aceștia să poată avea acces la resursele gestionate de autoritate. **Președintele ANCOM** subliniază faptul că pe pagina de internet a ANCOM există o pagină destinată utilizatorilor finali, pagină în care se pot găsi informații relevante privind drepturile lor. De asemenea, președintele adaugă că în cadrul noii legi a telecomunicațiilor există prevederi importante privind utilizatorii finali. Protejarea utilizatorilor finali reprezintă unul dintre obiectivele cele mai importante ale autorității. În 2011 va exista o preocupare crescută față de utilizatorii finali și va fi avut în vedere un nivel mai ridicat al transparenței.

Reprezentantul ANISP mai face un comentariu referitor la noua lege privind comunicațiile electronice, propunând înființarea unui grup de lucru comun pentru o colaborare mai strânsă între ANCOM și operatori. **Președintele ANCOM** reamintește că Autoritatea intenționează să organizeze câteva întâlniri, mese rotunde cu operatorii, membrii Parlamentului și Ministerului înainte de încheierea procesului de consultare pentru o finalizare corectă și completă a noii legi.

Referitor la legea infrastructurii, președintele menționează că aceasta a fost retrimisă de la promulgare în Parlament și solicită un efort comun din partea operatorilor pentru ca aceasta să treacă de Parlament cât mai repede, lucru cu care **reprezentantul Romtelecom** este de acord.

Reprezentantul Vodafone solicită posibilitatea prelungirii anumitor termene de consultare argumentând complexitatea unor proiecte de decizie și imposibilitatea operatorilor de a transmite observații relevante în timp util. **Președintele ANCOM** face mențiunea că se pot face solicitări în scris în acest sens. În ceea ce privește noua lege a telecomunicațiilor, președintele menționează că se vor organiza câteva întâlniri pentru lămurirea aspectelor neclare.

Președintele ANCOM solicită alte observații pe baza proiectului de decizie. În lipsa unor alte observații, președintele ANCOM consideră Planul de acțiuni al ANCOM pentru anul 2011 adoptat.

4. Proiect de decizie privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice

Președintele dă cuvântul **d-lui. Bogdan DOSPINESCU, Sef Serviciu Serviciul Reglementari Tarifare și Serviciu Universal, Direcția Reglementare Economică, ANCOM**, pentru a prezenta Sinteza observațiilor referitoare la implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice.

Perioada de consultare pentru Proiectul deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice, publicat pe pagina de internet a ANCOM la data de 18 octombrie 2010, a expirat la data de 19 noiembrie 2010. Printre observațiile primite s-au regăsit observații care au vizat nivelul de calitate pentru furnizarea serviciilor de comunicații electronice, definirea „accesului funcțional la internet” în sensul scăderii vitezei la 64kbps, diminuarea plafonului de 5.000 euro aferent costurilor de instalare a serviciului de acces la un punct fix la rețeaua publică de telefonie până la care o cerere de conectare la rețeaua publică de telefonie poate fi considerată rezonabilă, reducerea perioadei maxime pentru care poate fi desemnat furnizorul de serviciu universal, realizarea anuală a studiului privind localitățile în care este necesară asigurarea accesului la rețelele publice de telefonie, la un punct fix, plata eșalonată a tarifului de conectare la rețeaua publică de telefonie, definirea beneficiilor intangibile și inserarea unor prevederi referitoare la criteriile de cuantificare, eliminarea obligației impusă furnizorului de serviciu universal de a ține evidența contabilă separată, eliminarea obligației de certificare de către un auditor independent a situațiilor financiare separate, eliminarea posibilității instalării de telefoane publice cu plată în localitățile urbane etc. Comentariile și observațiile primite pe marginea acestui proiect de decizie, precum și răspunsurile oferite de către Autoritate pot fi consultate pe larg în sinteza observațiilor, document elaborat de ANCOM în urma procesului de consultare publică.

Modificările propuse de proiectul de decizie în conformitate cu noua strategie, față de prevederile în vigoare ale Deciziei ANRC nr. 1074/2004 privind implementarea serviciului universal în sectorul comunicațiilor electronice, cu modificările și completările ulterioare, au vizat, în principal, înlocuirea măsurii de asigurare a accesului la rețeaua publică de telefonie, la un punct fix, prin intermediul telecentrelor, cu măsura de asigurare a accesului și conectării la un punct fix la rețelele publice de telefonie și a accesului la un punct fix la serviciile de telefonie destinate publicului, la nivel de gospodărie.

De asemenea, ca urmare a creșterii volumului de trafic și a complexității conținutului transmis, ANCOM a considerat necesară definirea accesului funcțional la internet ca fiind serviciul care permite o viteză maximă de transfer a datelor pentru descărcare (download) de cel puțin 144kbps, și nu de 33kbps ca până acum.

Totodată, ANCOM a inclus în proiectul de decizie o serie de obligații care pot fi impuse furnizorilor de serviciu universal pentru a asigura condiții echivalente de acces la aceste servicii pentru utilizatorii cu handicap. ANCOM a propus, de asemenea, modificarea

modalității de determinare a costului net și a mecanismului de finanțare al acestuia, sumele necesare finanțării serviciului universal urmând a fi colectate doar după determinarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal.

În ceea ce privește procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal, ANCOM a decis menținerea procedurii de desemnare prin intermediul licitației publice deschise și a stabilit o perioadă maximă de desemnare a furnizorului de serviciu universal de 10 ani, perioada concretă urmând a fi stabilită în cadrul fiecărei proceduri organizate.

Președintele ANCOM cere alte observații pe marginea acestui proiect de decizie.

Reprezentantul ANISP spune că din momentul în care s-a adus în discuție implementarea serviciului universal în România s-a vorbit despre acces minim la serviciile de comunicații electronice pentru toată lumea. Acesta adaugă că s-a observat această evoluție doar că efortul financiar a fost suportat de către operatori. Reprezentantul ANISP întreabă dacă s-a făcut ceva în acest sens. **Reprezentantul ANCOM** subliniază faptul că există un cadru european de reglementare în care se specifică modalitatea de constituire a fondului de serviciu universal. ANCOM respectă cadrul european prin legea nr.304/2003. În noua directivă a telecomunicațiilor se au în vedere noi soluții de compensare a costurilor, în momentul de față, aceasta fiind singura soluție.

Reprezentantul ANISP întreabă dacă ANCOM a realizat o evaluare privind câți dintre operatori pot îndeplini condițiile prevăzute în decizie. **Reprezentantul ANCOM** subliniază faptul că potrivit modalității de desemnare orice furnizor de servicii de comunicații electronice poate participa la licitație. Doar în cazul în care nici un operator nu participă la licitație, ANCOM poate desemna un anumit furnizor luându-se în calcul mai multe aspecte precum localitatea, oportunitatea sau cel mai eficient furnizor pentru un astfel de serviciu.

Reprezentantul Vodafone face un prim comentariu referitor la faptul că operatorii se așteptau ca ANCOM să coreleze consultarea publică privind implementarea serviciului universal cu cadrul european, ca aceasta să se desfășoare după consultarea desfășurată de către Comisia Europeană. Acesta continuă cu o observație privind perioada de desemnare a furnizorului de serviciu universal, susținând că termenul de 10 ani este un termen foarte mare, argumentând că serviciul universal nu trebuie privit ca un serviciu pe termen lung. De asemenea, reprezentantul Vodafone subliniază faptul că nu ar trebui impusă în sarcina operatorilor instalarea de telefoane publice cu plată, acestea fiind considerate necesare doar pentru o satisfacere rezonabilă a nevoilor utilizatorilor finali având în vedere că există servicii alternative de comunicații.

Reprezentantul ANCOM menționează că termenul de 10 ani este un termen maximal și că nu va avea nicio influență asupra implementării serviciului universal în România.

Președintele ANCOM intervine și subliniază că dacă toți cei prezenți sunt de acord, ANCOM poate elimina din decizie termenul de 10 ani chiar dacă acesta nu este un termen ce ar putea afecta implementarea serviciului universal din România. Referitor la telefoanele publice cu plată, președintele menționează că există anumite zone unde instalarea acestora este absolut necesară. ANCOM va supune consultării publice caietele de sarcini și se va consulta cu operatorii la momentul respectiv.

Reprezentantul Vodafone mai face un comentariu referitor la plafonul maximal propus pentru contribuția la fondul de serviciu universal. Acesta subliniază imposibilitatea efectuării plății dacă această plată nu va fi bugetată și solicită ANCOM transmiterea către operatori a valorii costurilor pentru anul ce va urma.

Reprezentantul Cosmote face o propunere în sensul impunerii unui procent din cifra de afaceri după estimarea costului astfel încât operatorii să își poată bugeta un anumit cost pentru serviciul universal.

Președintele ANCOM arată că, la sugestia operatorilor și începând cu anul următor, ANCOM va încerca să ofere operatorilor o estimare a costurilor pentru ca aceștia să își poată include aceste costuri în buget.

Reprezentantul Orange face un comentariu referitor la modalitatea de calcul a tarifului, în proiectul de decizie existând mențiunea că tariful se calculează ca procent din cifra de afaceri din care se scad veniturile provenite din furnizarea accesului pe piața de gros, inclusiv din serviciile de interconectare și din serviciile de roaming, precum și din furnizarea serviciilor de retransmisie a programelor audiovizuale pe piața cu amănuntul, precum și solicitarea ca aceste venituri să fie auditate de către un auditor extern. Orange cere ca informațiile să fie transmise ca și până acum pe propria răspundere a operatorilor.

Reprezentantul ANCOM subliniază că începând din 2007, operatorii care doresc să își calculeze tariful de monitorizare în funcție de cifra de afaceri din telecom au obligația să își auditeze veniturile, existând și o decizie în acest sens. Această auditare este suficientă și pentru serviciul universal având în vedere că sunt evidențiate separat veniturile din interconectare și veniturile din roaming. Majoritatea operatorilor au optat pentru calcularea tarifului de monitorizare în funcție de venituri și nu se poate generaliza acest aspect pentru un caz singular.

Reprezentantul Orange consideră că există încă multe aspecte neclarificate în decizie și înțelege că acestea vor fi clarificate în caietele de sarcini, dar arată că o clarificare mai amănunțită în această decizie ar fi făcut lucrurile mai simple, astfel încât în momentul lansării spre consultare a caietelor de sarcini operatorii ar fi știut dacă îndeplinesc condițiile necesare participării la licitație. Acesta adaugă că există riscul ca anumiți operatori să nu poată participa datorită imposibilității finalizării analizelor.

Președintele ANCOM arată că nu vor exista niciun fel de bariere în participarea la viitoarele licitații pentru operatorii interesați și că Autoritatea consideră mai utilă personalizarea prin caietul de sarcini.

Președintele ANCOM solicită alte observații pe baza proiectului de decizie. În lipsa altor observații, președintele ANCOM încheie dezbaterile celor două decizii și le consideră adoptate cu mențiunea că în cazul celui de-al doilea proiect de decizie se va ține cont de observațiile primite, și anume, eliminarea termenului de 10 ani impus pentru implementarea serviciului universal în România, precum și faptul că ANCOM va realiza o estimare a costurilor ce vor fi suportate de operatori în procesul de implementare a serviciului universal în România.

5. Diverse

Președintele ANCOM mulțumește participanților și declară ședința încheiată.